

Razvoj samoupravnih odnosov

Z novo ustavo smo se dogovorili za vsebinsko globoko družbeno preobrazbo, predvsem glede samoupravnih družbenoekonomskih odnosov v združenem delu. Hkrati z novo ustavo nas obvezujejo tudi dokumenti kongresov ZKJ in ZKS ter Zveze sindikatov.

V naši delovni organizaciji smo se poglobljeno lotili vprašanja nove organiziranosti Dekorativne. V osnutku sporazuma o združevanju TOZD v delovno organizacijo je predvideno, da bomo imeli tri temeljne organizacije združenega dela: Surova tkanina, Gotova tkanina ter Energetika in vzdrževanje. V javni obravnavi so tudi statuti vseh

treh temeljnih organizacij združenega dela. Po sprejetju teh aktov na zborih delavcev TOZD bo sodišče pregledalo akte in nam izdalo sklep o registraciji.

Prav tako bodo zbori delavcev TOZD sprejemali temeljne letne plane, ki bodo določali vsebino in način njihovega dela v letu 1976.

Pogosto se zastavlja vprašanje, katere so prednosti naše nove organiziranosti. Odgovor se nam ponuja sam: večje in neposrednejše odločanje delavcev o rezultatih njihovega dela, večja skrb za produktivnost in kvaliteto dela, boljši medosebni odnosi itd. Predvsem pa se moramo za-

vedati, da vsi delamo za skupni cilj, t.j. delati čim več, čim bolje, o čim boljših pogojih ter z dobrim medsebojnim razumevanjem.

V razpravo o bodoči samoupravni organiziranosti so se vključile vse družbenopolitične organizacije v delovni organizaciji, ki že delajo na osnovi nove samoupravne organiziranosti.

V novih samoupravnih organih in delegacijah, ki jih bomo izvolili po prejemu sklepa o registraciji bo vključeno večje število naših delavcev. Delegati v delavskemu svetu TOZD in delovne skupnosti skupnih služb ter delovne organizacije, delegati

v delegacijah za zbor združenega dela, delegati v delegacijah za samoupravne interesne skupnosti in delegati v raznih svetih bodo zastopali prav vse faze delovnega procesa. Zato pričakujemo, da bodo zbirali mnenja in predloge v svojem delovnem okolju in tas tališča zastopali v organih, v katere so bili izvoljeni. Zato lahko upravičeno predvidevamo, da bomo prav vsi delavci Dekorativne s svojim delom in odločanjem pripomogli, da bomo dosegli še boljše delovne rezultate in s tem zagotovili nadaljnjo rast in napredek naše delovne organizacije.

Kočevar Vladimir

Prvič - zbori delavcev po TOZD

22. januarja so se v Dekorativni prvič održali zbori delavcev v vseh treh temeljnih organizacijah združenega dela, na katerih so delavci sprejeli samoupravni sporazum o združevanju TOZD v delovno organizacijo in sprejeli temeljne letne plane za TOZD v letu 1976.

Temeljni plan za leto 1976

Temeljni plan je pripravljen z največjo preudarnostjo in vestnostjo. Upoštevali smo tržne pogoje, kolikor je bilo pač mogoče oceniti tržno situacijo, ker je leta za bodoče leto precej nepregledna.

Ni nam še poznano, kako bo v tem letu z uvozom repromateriala in z nabavo strojev. Prav tako je težko oceniti, kako se bo gibalo tržišče v zvezi z novim zakonom o zavarovanju plačil. Po naši trenutni oceni se bodo povečale zaloge v skladiščih v proizvodnji. Bojimo se, da bodo gotovi izdelki zadrževali večja obratna sredstva v tovarni. Na drugi strani pa je ohrabrujoče dejstvo, da bodo zaradi strožje uvozne politike trgovci težje uvažali gotovo blago in bodo morali zaradi tega več kupovati na domačem trgu. Večje povpraševanje bo predvsem po plišastih tkaninah, posebno še po žakard pliših, za katere imamo precej ozke kapacitete. Pri artiklih, ki bodo šli dobro v prodajo, bomo delali še v treh izmenah, čeprav je po drugi strani, želja, da se nočno delo oziroma tretja izmena ukine.

Posebno pozornost bomo v tem letu posvetili poslovanju na naslednjih področjih:

1. Kar najbolj racionalno obracanje obratnega kapitala pri zalogah surovin, polproizvodov in gotovih izdelkov.

2. Razvoju artiklov na podlagi estetike, racionalnosti uporabljenega materiala in funkcionalne vrednosti.

3. Organizacijske oblike kar najbolj prilagoditi racionalni in varčni organizaciji. Služba za študijska dela bo posvetila posebno pozornost organizaciji za uspešno in racionalno delo režijskih služb.

4. Ponovno bomo realizirali ter permanentno spremljali vse vrste stroškov in le-te skušali prilagoditi okviru najnujnejših stroškov.

5. Posebno skrb in prizadevanje bomo posvetili kar največji in najugodnejši prodaji proizvodov na konvertabilnem tržišču, ki jih bomo izdelali iz domačih surovin.

6. Organizirati in utrditi samoupravni sistem v novi organizaciji TOZD. Prilagoditi organizacijske oblike in poučevati ter informirati delavce, da bo nova organizacija, tako v ekonomskem kot v samoupravnem pogledu dajala boljše rezultate kot je to bilo doslej v stari obliki delovne organizacije.

7. Skupaj s političnimi in družbenimi organizacijami ter samoupravnimi institucijami poskrbeti za enotnost kolektiva v akcijah pri izvrševanju planskih nalog, ki jih sprejemamo s tem planom na vseh področjih.

8. Spremljali bomo gospodarsko gibanje in na osnovi zakonitih predpisov ter pogojev prilagodili mesečne operativne plane, da bomo v okviru družbenih norm izpolnili s planom določene naloge za leto 1976.

Bernard Rode

Družbena samozaščita v naši OZD

S tovarišem Francijem Dobnikarjem smo se pogovarjali o družbeni samozaščiti.

1. **Tov. Dobnikar, v naši ožji in širši javnosti je bilo o družbeni samozaščiti že dosti povedanega. Kako se lotevamo vprašanj s tega področja v naši OZD?**

V vsaki delovni organizaciji se da na področju družbene samozaščite še precej storiti, z drobnimi stvarmi, ki nanje niti ne pomislimo ob vsakdanjem delu. Tako lahko že z informacijami o naši proizvodnji o naših zaposlenih — izven okvirov delovne organizacije — škodimo sami delovni organizaciji, sovražniku pa damo podatke, ki bi mu v času vojne še kako prišli prav, saj bi mu bilo s tem vse znano o naši proizvodnji. Zato moramo paziti kje in na katerem mestu ter komu dajemo take informacije.

2. **Kaj so še važnejša področja družbene samozaščite in kje — menite, da smo dobro »oboreženi«?**

Seveda področje družbene samozaščite ni samo v tem, da čuvamo poslovne tajnosti o delovni organizaciji, važno področje družbene samozaščite je tudi v tem, kako v primeru elementarnih nesreč, vojne (požari, poplave) pride do izraza organiziranost požarno varstvene službe in pa zavest vseh delavcev, da rešujejo in varujejo imovino.

V tem pa, mislim, imamo v naši delovni organizaciji veliko prednost, saj naši gasilci budno

bdijo, da ne bi prišlo do hujših nesreč; enako bodo morali misliti in delati prav vsi zaposleni v naši OZD, če želimo, da bo naša samozaščita uspešna. Skrb za zavarovanje premoženja je pomembna naloga vsakega delavca.

3. **Ali se vam zdi, da bi bilo s področja družbene samozaščite potrebno delovnim ljudem, članom našega kolektiva, kakšnih strokovnih predavanj? Ali bi bili morda primerni diskusijski sestanki ali pa se vam zdi, da so vsi dovolj natančno seznanjeni s to problematiko (vemo, da smo lani sprejeli pravilnik o organizaciji in uveljavljanju družbene samozaščite)?**

Ne glede na to, da smo sprejeli ta pravilnik mislim, da bi bilo še potrebno organizirati predavanja o družbeni samozaščiti, na katerih bi s praktičnimi primeri prikazali delavcem, kaj vse lahko sovražniku v času vojne koristi in kaj vse spada v področje družbene samozaščite.

KRONIKA

VSTOPI:

Dagostin Bruno, plemenitilnica;
Horvat Marjan, plemenitilnica;
Kantarevič Ahmet, pripravljajalnica;
Končan Cvetka, pripravljajalnica;
Kovačič Margareta, pripravljajalnica;
Vidovič Viktor, pomožni obrti (za določen čas);
Nika Sokol, plemenitilnica;
Stojs Ladislav, skladišče gotovega blaga.

IZSTOPI:

Jere Sidonija, izjava delavca;
Rogan Jasna, izjava delavca;
Jurovič Katarina, izjava delavca;
Stambolija Branko, v preizkusni dobi;

POROKE:

Knežević Vojislav,
Zinko Stanko,
Smrekar Marija, ZINKO

ROJSTVA:

Jeraj Karmelina, dvojčka — hči, sin;
Hođa Šečiri, sin;
Virant, Jurij, hči;
Sova Jožica, sin;
Berce Minka, hči;
Konjar Viktor, hči;

DELOVNI JUBILEJI:

Po 20 let: Lovrenčič Marija, Zorec Francka, Golob Ljudmila, Cergolj Ana.

Problemi kadrovanja in predvidevanja ter potrebe za letošnje leto

Na koncu lanskega leta je bilo v Dekorativni zaposlenih 1250 delavcev. V letu 1976 predvidevamo glede na lansko stanje zaposlenih le neznatno povečanje — za 24 delavcev. V sami proizvodnji bi potrebovali 11 delavcev, v upravnih službah 1, v obratni režiji pa je potreba po 11 novih delavcih.

Previjalke, apreterji, embalerji in transportni delavci so trenutno najbolj potrebni.

Pri letošnjem letnem planu smo upoštevali še troizmensko delo, kar pomeni, da naj bi 260 delavk še vedno delalo v vseh treh izmenah. Splošne smernice in prizadevanja sindikalne organizacije stremijo za tem, da bi nočno delo žena po planu do leta 1977 ukinili, kar smo si tudi sami načrtali v našem planu podjetja (s postopnim ukinjanjem nočnega dela).

Upati je, da bomo glede na ustaljeno letno fluktuacijo zaposlenih (ca. 130 letno) pred začetkom leta 1977 morali le malo preurediti plan kadrovanja, saj bo po naravnih poti fluktuacije odpadla iz troizmenskega dela že tretjina žena. Seveda pa se

še vedno postavlja vprašanje delovnih mest v tkalnici, saj so le ta vsa predvidena za žensko delovno silo in se tudi potrebe ostalih delovnih faz ravna po obratovanju tkalnice.

Glede na trenutno stanje in močno povpraševanje po naših tkaninah bo vendarle treba dobro pretehtati ali se bomo strogo držali planov kadrovanja ali pa bomo upoštevali tudi potrebe jugoslovanskega tržišča, ki še vedno teži po uvozu pohištenih tkanin.

ZSS, Zdravstveno in socialno zavarovanje SR Slovenije, Gospodarska zbornica Slovenije in IS skupščine SRS, bodo podpisniki družbenega dogovora o minimalnih standardih za življenjske in kulturne razmere pri zaposlovanju delavcev (ki je trenutno še v obliki predloga). Na podlagi tega dogovora (za nas so pomembni zlasti 4., 5., 6. in 7. člen) bomo v bodoče morali upoštevati pri zaposlovanju nekatere faktorje, ki neposredno zadevajo delavčev osnovni življenjski standard (stanovanje, prehrana, varstvo, šolstvo, zdravstvo...). Zraven bomo morali upoštevati

tudi postavke, ki jih navaja družbeni dogovor o minimalnih standardih o življenjskih in kulturnih razmerah in o pogojih zaposlovanja na območju ljubljanskih občin (zdaj tudi še predlog), ki predvideva, da je nujno primarno zaposlovati brezposelne, zmanjšati fluktuacijo in neopravičene izostanke z dela ter preprečevati nekoristno prevzemanje kadrov (ene organizacije drugje).

Ta dogovor v okviru ljubljanske regije nas bo tudi obvezoval, da bomo zaposlovali doslej neustrezno zaposlene delavce — na ustreznih delovnih mestih, tehnološke in ekonomske viške delavcev ter telesno in duševno prizadete osebe.

Glede na trenutno stanje nimamo (kakor tudi večina delovnih organizacij) vseh potrebnih minimalnih pogojev, ob katerih bi nemoteno zaposlovali nove delavce. Naša prizadevanja naj bi usmerjali predvsem k zmanjšanju fluktuacije delavcev, k modernizaciji proizvodnje in boljši organizaciji dela.

Jožica Krmelj

Nekaj o novem zakonu o varnosti v cestnem prometu

Kot je gotovo že znano večini zaposlenih, ali pa vsaj tistim, ki so vozniki motornih vozil, je bil novembra sprejet nov zakon o varnosti v cestnem prometu.

Enkrat smo že spregovorili o varnosti v cestnem prometu in ob tisti priložnosti smo zaskrbljenost tudi podprli s številkami, procenti prometnih nezgod na naših cestah.

Novi zakon, ki je stopil v veljavo 19. novembra 1975, ne prinaša nekih velikih novosti, je pa vsekakor ostrejši in preciznejši od prejšnjega. Za ilustracijo objavljamo le nekaj tistih odlomkov tega zakona, ki obravnavajo osebni promet.

Nekaj pomembnejših členov iz zakona o varnosti cestnega prometa objavljamo dobesedno:

III. PROMETNA PRAVILA

1. Vožnja z vozili po cesti

9. člen

Voznik, ki namerava na cesti obrniti vozilo, se mora pripraviti, če lahko to stori brez nevarnosti, in če pri tem ne ovira drugih udeležencev v prometu.

Voznik ne sme obračati vozila na krajih, kjer je vidljivost premajhna (vrh klanca, ovinek idr.), na križiščih, kjer se promet ureja s semaforjem ali ga ureja pooblaščen uradna oseba in na prehodih čez železniško progo.

2. Hitrost

10. člen

Voznik mora ves čas vožnje opazovati promet za vozilom. Če opazi, da s počasno vožnjo ovira vozila za seboj, ki ga brez nevarnosti ne morejo prehiteti, mora voziti ob skrajni desni strani vozišča, in če to ni dovolj, na prvem primernem prostoru ustaviti svoje vozilo izven vozišča in odpeljati šele, ko hitrejša vozila odpeljejo mimo.

11. člen

Na javnih cestah, razen na avtomobilskih cestah, je omejena hitrost vožnje za naslednje kategorije vozil:

1. na 50 km/h — za avtobuse v mestnem in primestnem prometu, če potniki stojijo;

2. na 50 km/h — če se na tovornem motornem vozilu v prostoru, ki je namenjen za tovor, vozijo osebe, ki nalagajo in razkladajo tovor;

3. na 50 km/h — za vozila na motorni pogon, ki na cesti vlečejo pokvarjeno vozilo na motorni pogon;

4. na 25 km/h — za kmetijske traktorje s traktorskim priklopnikom, v katerem se prevažajo osebe, ki nalagajo ali razkladajo tovor.

Vozniki motornih vozil iz 1., 2. in 3. točke prvega odstavka tega člena se morajo držati v prvem odstavku tega člena predpisanih hitrosti tudi na cesti na kateri je dovoljena večja hitrost.

12. člen

Za kolesa in kolesa z motorjem, ki vozijo po kolesarski stezi, je hitrost omejena na 30 km/h.

3. Promet vozil čez označene prehode za pešce

13. člen

Voznik, ki se v strnjeni koloni približuje zaznamovanemu prehodu za pešce, kjer promet ni urejen s svetlobnimi prometnimi znaki ali ga ne ureja pooblaščen uradna oseba, ne sme zapeljati z vozilom na prehod, če je očitno, da bi se moral na njem ustaviti.

4. Ustavljanje in parkiranje

14. člen

Voznik ne sme ustaviti ali parkirati vozila na pločniku, razen če je to dovoljeno s prometnim znakom.

15. člen

Voznik motornega vozila, ki zapusti vozilo, da nad njim nima neposrednega nad-

zorstva, mora ukreniti vse potrebno, da ga ne bi kdo neupravičeno uporabil za vožnjo.

16. člen

Če je parkiranje ali ustavljanje s prometnimi znaki omejeno na določen čas, mora voznik motornega vozila označiti čas parkiranja na javni parkirni uri ali na vidnem mestu nameščeni parkirni uri v vozilu in ga odpeljati, ko izteče dovoljeni čas za parkiranje oz. ustavljanje.

17. člen

Če je vozilo zaradi okvare onesposobljeno za nadaljnjo vožnjo, ga mora voznik takoj odstraniti z vozišča; če tega ne more storiti, pa mora poskrbeti, da odstrani vozilo z vozišča organizacija združenega dela, ki skrbi za vzdrževanje ceste.

Če je onesposobljeno vozilo na delu ceste izven vozišča ali neposredno ob cesti, ga mora lastnik oziroma imetnik pravice uporabe odstraniti najpozneje v treh dneh.

Če onesposobljeno vozilo ni odstranjeno v predpisanem roku, ga odstrani organizacija združenega dela, ki skrbi za vzdrževanje ceste, na stroške lastnika oziroma imetnika pravice uporabe vozila.

18. člen

Če najde pooblaščen uradna oseba, ki nadzoruje promet na cesti, vozilo parkirano tako, da pomeni to neposredno nevarnost ali oviro za promet, odredi, da se odstrani s ceste, in sicer na stroške lastnika oziroma imetnika pravice uporabe vozila.

19. člen

Zdravstveni delavci, ki obiskujejo bolnike ali nudijo pomoč ponesrečencem in invalidni vozniki, smejo ustavljati ali parkirati vozila na krajih, kjer sicer to ni dovoljeno, če tako ustavljeno ali parkirano vozilo ne predstavlja nevarnosti za druge udeležence v prometu.

Vozila iz prvega odstavka tega člena morajo imeti na vidnem mestu poseben znak, ki ga določijo republiški sekretar za notranje zadeve.

5. Vleka vozil

20. člen

Vozilo na motorni pogon sme vleči poškodovano ali pokvarjeno motorno vozilo, tako da je sprednji ali zadnji del vozila naslonjen ali obešen na vlečno vozilo ali na vlečno polprikolico.

Z vrvjo ali s togo zvezo (drogom) se sme vleči poškodovano ali pokvarjeno vozilo le do najbližjega kraja, kjer je okvaro mogoče odpraviti.

Z vrvjo ni dovoljeno vleči tovornega motornega vozila, avtobusa ali vozila na motorni pogon, na katerem so pokvarjene naprave za upravljanje ali naprave za ustavljanje.

S togo zvezo (drogom) ni dovoljeno vleči vozila na motorni pogon, ki ima pokvarjeno napravo za upravljanje ali vozila, ki je težje od vlečnega vozila, če ima pokvarjeno delovno zavoro.

Z vrvjo ali s togo zvezo (drogom) ni dovoljeno vleči neregistriranega vozila.

21. člen

Naloženo tovorno motorno vozilo je dovoljeno vleči samo do prvega kraja, ki je primeren za preložitve tovora, le izjemoma pa do kraja, kjer je mogoče popraviti okvaro na vozilu.

22. člen

Vleka pokvarjenega vozila ni dovoljena, če je kateremu od vozil pripet priklopnik. Vleka vozil tudi ni dovoljena, če je vozniku vlečnega vozila zaradi konstrukcije vlečnega vozila ali tovora na vlečnem vozilu ali zaradi drugih okoliščin vidljivosti tako zmanjšana, da ne more varno upravljati vlečnega vozila ali če voznik vlečnega vozila ne vidi svetlobno-signalnih naprav na zadnji strani vlečnega vozila.

6. Promet vozil na motorni pogon

23. člen

Vozila na motorni pogon morajo imeti v cestnem prometu predpisane naprave in opremo. Naprave in oprema morajo biti brezhibne.

7. Promet motornih koles, koles z motorjem in koles

28. člen

Motorno kolo sme imeti bočno prikolico ali prikolico na dveh kolesih, ki jo

vleče za seboj. Prikolica mora biti pripeta tako, da je zagotovljena stabilnost vozila.

Prikolica, ki jo vleče motorno kolo za seboj, sme biti široka največ 1 m. Določbi prvega in drugega odstavka tega člena se smiselno uporabljata tudi za kolesa z motorjem in kolesa.

29. člen

Vozniki motornih koles, koles z motorjem in koles ne smejo zmanjševati stabilnosti vozila s prevažanjem predmetov, ki bi jim onemogočali dajati pri vožnji potrebne znake z roko in bi to lahko spravilo v nevarnost druge udeležence v prometu.

30. člen

Otroci starejši od sedem let, ki se v solah ali v drugih vzgojnoizobraževalnih organizacijah usposobijo za vožnjo koles, lahko samostojno vozijo kolo v prometu na cesti.

Otroci, ki se niso usposobili za samostojno vožnjo koles po prejšnjem odstavku tega člena in otroci do sedmega leta starosti smejo voziti kolo po cesti samo v spremstvu odrasle osebe.

8. Promet na avtomobilski cesti in na cesti, ki je rezervirana za motorna vozila

31. člen

Na avtomobilski cesti in cesti, ki je rezervirana za motorna vozila je prepovedano poučevanje kandidatov za voznike.

36. člen

Voznik kolesa z motorjem ali kolesa sme voziti otroka starega do sedem let, če je na vozilu posebej prirejen sedež.

Voznik motornega kolesa sme voziti osebo, ki je stara več kot sedem let le na sedežu, ki je namenjen za prevoz, tako da ta oseba okobali vozilo.

Voznik motornega kolesa ne sme voziti nekoga, ki je očitno pod vplivom alkohola.

Na prtljajniku in na prikolici motornega kolesa, kolesa z motorjem ali kolesa, ki jo vleče za seboj, ni dovoljeno voziti ljudi.

12. Onesnaževanje ceste

41. člen

Na cesti ali na dele ob cesti ni dovoljeno odmetavati kakršnihkoli predmetov, ki bi utegnili ogroziti ali ovirati promet.

Pri vključitvi v promet s kolovozne poti ali z drugih površin na katerih ni javnega prometa, na cesti s sodobnim voziščem mora voznik odstraniti z vozila blato, ki s tem, da bi odpadlo na vozišče, lahko oviralo ali ogrozilo varnost prometa, oziroma odstraniti blato z vozišča.

IV. DOLŽNOSTI OB PROMETNI NEZGODI

42. člen

Kdor je na kraju prometne nezgode, v kateri je kdo poškodovan, je dolžan pomagati poškodovanim in če je poškodovanim potrebna zdravniška pomoč takoj obvestiti najbližji zdravstveni zavod ali reševalno postajo ali organ javne varnosti.

Voznik, ki je na kraju prometne nezgode, v kateri je kdo poškodovan, mora na zahtevo pooblaščen uradne osebe, organa javne varnosti pripeljati poškodovanca do najbližjega zdravstvenega zavoda.

Voznik iz prejšnjega odstavka tega člena je dolžan pripeljati poškodovanca do najbližjega zdravstvenega zavoda še preden pride pooblaščen uradna oseba organa javne varnosti, razen, če se nezgoda pripeti na kraju, kjer je pričakovati hiter prihod vozila za prvo pomoč ali če glede na naravo in težo poškodb utemeljeno sklepa, da bi se z nestrokovnim prevozom stanje poškodovanca lahko poslabšalo.

43. člen

Kdor je bil kakorkoli neposredno udeležen v prometni nezgodi, v kateri je kdo izgubil življenje ali je bil poškodovan ali je v njej nastala večja premoženjska škoda, je dolžan:

1. obvestiti o prometni nezgodi najbližji organ javne varnosti;

2. ostati na kraju prometne nezgode, dokler ne pridejo organi, ki so upravi-

čeni za ogled oziroma vrniti se na kraj nezgode, če se je odstranil zaradi obvestila organa javne varnosti o nezgodi ali zaradi pomoči poškodovanim;

3. prizadevati si, da se ne spremeni stanje na kraju prometne nezgode, in da ostanejo sledovi prometne nezgode takšni, da so lahko koristni za ugotovitev njenega vzroka; pogoj pa je, da taki ukrepi ne ogrožajo varnosti prometa.

Oseba iz prvega odstavka tega člena ima pravico zahtevati od tistih, ki so bili navzoči, ko se je zgodila nezgoda, ime in naslov in so mu ti dolžni dati te podatke.

44. člen

Neposredni udeleženci prometne nezgode, pri kateri je nastala le manjša premoženjska škoda, so si dolžni pokazati listine o istovetnosti, voznik motornih vozil pa tudi potrdila o obveznem zavarovanju.

Voznik, ki povzroči prometno nezgodo, v kateri je nastala drugemu le manjša premoženjska škoda, oškodovanec pa ni navzoč na kraju nezgode, mora oškodovancu sporočiti svoje ime, priimek in naslov.

45. člen

Voznik, ki je udeležen v prometni nezgodi, mora ukreniti potrebno, da poškodovano vozilo in drugi predmeti, ki so zaradi prometne nezgode na vozišču, ne ogrožajo in ovirajo prometa; če tega sam ne more storiti, je dolžan to ukreniti vsakdo, ki je navzoč na kraju nezgode.

Če je pri prometni nezgodi nastala le manjša premoženjska škoda, morajo osebe iz prejšnjega odstavka tega člena poškodovana vozila in druge predmete, ki so zaradi nezgode na vozišču, odstraniti takoj po nezgodi, pri drugih prometnih nezgodah pa takoj po opravljenem ogledu.

46. člen

Pooblaščen uradna oseba organa javne varnosti mora oditi na kraj prometne nezgode, če je obveščena, da je v njej kdo izgubil življenje, ali je bil poškodovan, ali če je nastala večja premoženjska škoda.

50. člen

Kdor je bil kakorkoli neposredno udeležen v prometni nezgodi, v kateri je kdo izgubil življenje ali je v njej nastala večja premoženjska škoda, ne sme uživati alkoholnih pijač pred zaključkom preiskovalnih dejanj, ki jih na kraju prometne nezgode opravijo pristojne uradne osebe.

81. člen

Lastnik oziroma imetnik pravice uporabe vozila na motorni pogon, kot tudi voznik, ki mu je bilo vozilo zaupano za vožnjo, ne sme dovoliti, da bi vozilo vozil kdo, ki nima veljavnega vozniskega dovoljenja ustreznega kategorije oziroma potrdila o znanju predpisov o varnosti cestnega prometa.

82. člen

Veljavnost vozniskega dovoljenja za vožnjo motornih vozil ali kmetijskega traktorja podaljšuje na zahtevo voznika za notranje zadeve pristojni občinski upravni organ, ki vodi voznika v evidenci.

Če poteče več kot tri leta do izteka veljavnosti vozniskega dovoljenja, se podaljša njegova veljavnost oziroma izda novo voznisko dovoljenje le, če voznik znova opravi vozniški izpit.

124. člen

Z denarno kaznijo od 200 do 1000 dinarjev ali z zaporom do dveh mesecev se kaznuje za prekršek:

1. voznik inštruktor, ki poučuje na avtomobilski cesti ali na cesti, ki je rezervirana za motorna vozila kandidata za voznika (31. člen);

2. voznik tovornega motornega vozila, ki v prostoru za tovor vozi osebe v nasprotju s 33. členom tega zakona;

3. voznik, ki ne prepelje poškodovanca v prometni nesreči v zdravstveni zavod (prvi in drugi odstavek 42. člena);

4. neposredni udeleženec v prometni nezgodi, ki ne ravna po 43. členu tega zakona;

5. voznik ali kdor na kraju prometne nezgode, ki po nezgodi ne odstrani poškodovanega vozila ali drugih predmetov z vozišča (drugi odstavek 45. člena);

6. neposredni udeleženec v prometni nezgodi, ki odkloni odvzem krvi in urina, ki ga odredi pooblaščen uradna oseba (49. člen);

7. neposredni udeleženec v prometni nezgodi, ki po nezgodi uživa alkoholne pijače (50. člen);

(Nadaljevanje na 4. strani)

8. lastnik ali oseba, ki ji je zaupano motorno vozilo, ki dovoli vožnjo nekemu, za kogar je mogoče sklepati, da zaradi utrujenosti, bolezní, vpliva alkohola, drugih mamil ali psihoaktivnih zdravil ali zaradi kakšnega drugega duševnega stanja ne bi mogel zanesljivo voziti (57. člen);

9. voznik, ki vozi v cestnem prometu kmetijski traktor, pa ni dobil ustreznega vozniskega dovoljenja (60. člen);

10. kdor poučuje kandidata za voznika v praktični vožnji motornega vozila na cesti izven avto šole v nasprotju s prvim in drugim odstavkom 62. člena;

11. voznik motornega kolesa, ki se uči praktične vožnje po cesti v nasprotju s 65. členom tega zakona;

12. kdor poučuje kandidata za voznika kmetijskega traktorja v praktični vožnji po cesti v nasprotju s 66. členom tega zakona;

13. voznik inštruktor oziroma voznik kmetijskega traktorja, ki poučuje v praktični vožnji motornega vozila ali kmetijskega traktorja po cesti osebo, ki ji manjka več kot šest mesecev do starosti, predpisane za izdajo vozniskega dovoljenja (67. člen);

14. voznik inštruktor ali voznik kmetijskega traktorja, ki ravna pri poučevanju kandidata v praktični vožnji motornega vozila oziroma kmetijskega traktorja v nasprotju s 72. členom tega zakona;

15. lastnik vozila na motorni pogon ali voznik, ki mu je bilo vozilo zaupano, ki dovoli, da vozilo vozi nekdo, ki nima veljavnega vozniskega dovoljenja ustreznega kategorije oziroma potrdila o znanju predpisov o varnosti cestnega prometa ali ki mu je bilo vozniško dovoljenje odvzeto s pravnomotorno odločbo pristojnega organa (81. člen);

16. lastnik motornega vozila, ki uporablja v cestnem prometu vozilo, ki mora biti posebej preizkušeno, ne da bi bil izdan atest (91. člen).

Za prekršek iz 14. točke prvega odstavka tega člena, se vozniku inštruktorju oziroma vozniku kmetijskega traktorja iz 66. člena tega zakona odvzema inštruktorsko dovoljenje oziroma potrdilo o pravici poučevanja voznika kmetijskega traktorja za čas od treh mesecev do enega leta.

Za prekršek iz prvega odstavka tega člena, s katerim je bila povzročena neposredna nevarnost za drugega udeleženca v prometu ali prometna nezgoda, se sme izreči vozniku tudi varnostni ukrep odvzema vozniskega dovoljenja oziroma dovoljenja za vožnjo kmetijskega traktorja za čas od treh mesecev do enega leta.

125. člen

Z denarno kaznijo od 100 do 500 dinarjev ali z zaporom do 30 dni se kaznuje za prekršek:

1. voznik, ki preseže največje dovoljeno hitrost vožnje (11. člen);

2. voznik, ki ne ustavi vozila pred prehodom za pešce po 13. členu tega zakona;

3. voznik motornega vozila, ki zapusti vozilo in ne ukrene vsega, kar je potrebno, da vozilo ne bi kdo neupravičeno uporabil (15. člen);

4. voznik oziroma lastnik, ki ne odstrani pokvarjenega vozila s ceste v predpisanim roku (17. člen);

5. voznik, ki vleče pokvarjeno ali poškodovano vozilo v nasprotju s 20. in 22. členom tega zakona;

6. voznik, ki vozi v javnem linijskem ali prostem cestnem prometu avtobus, ki je po svoji konstrukciji namenjen za prevoz potnikov v mestnem in primestnem prometu (24. člen);

7. voznik, ki vozi v javnem linijskem ali prostem cestnem prometu avtobus s priklopnim vozilom za prevoz potnikov oziroma voznik, ki vozi v javnem mestnem prometu avtobus ali trolejbus z več kot enim priklopnim vozilom (25. člen);

8. voznik kmetijskega traktorja, ki vozi v cestnem prometu k traktorju priključen vprežni voz v nasprotju s 26. členom tega zakona;

9. voznik delovnega stroja ali motokultivatorja, ki ravna v nasprotju s 27. členom tega zakona;

10. starši ali skrbnik, če otrok z njihovim dovoljenjem ali zaradi opustitve nadzorstva, samostojno vozi kolo po cesti v nasprotju s 30. členom tega zakona;

11. voznik kmetijskega traktorja, ki vozi na traktorju drugo osebo, v nasprotju s 34. členom tega zakona;

12. voznik kmetijskega traktorja oziroma voznik delovnega stroja ali motokultivatorja, ki vozi na priključenem vozilu osebo v nasprotju s 35. členom tega zakona;

13. voznik tovornega motornega vozila, ki prevaža tovor v nasprotju s prvim, drugim in tretjim odstavkom 37. člena;

14. kdor vrže in pusti na cesti ali ob njej predmete, ki utegnejo ogroziti ali ovirati promet (prvi odstavek 41. člena);

15. voznik, ki pri vključitvi v promet s kolovozne poti ali z drugih površin na cesto s sodobnim vozilom ne odstrani z vozila blata (drugi odstavek 41. člena);

16. kdor ne pomaga poškodovanim v prometni nezgodi, ali ne obvesti najbližjega zdravstvenega zavoda, reševalne postaje ali organa javne varnosti, da je

poškodovanim potrebna zdravniška pomoč (prvi odstavek 42. člena);

17. voznik ali neposredni udeleženec v prometni nezgodi, ki ne ravna po 44. členu tega zakona;

18. voznik, ki vozi v cestnem prometu delovni stroj, motokultivator ali kolo z motorjem, ki nima potrdila, da pozna predpise o varnosti cestnega prometa oziroma vozniskega dovoljenja (61. člen);

19. lastnik motornega vozila, ki v predpisanim roku ne izvrši prijave po 94. členu tega zakona;

20. voznik, ki vozi v cestnem prometu neevidentiran kmetijski traktor ali traktorski priklopnik (95. člen);

21. lastnik kmetijskega traktorja, ki ne izvrši prijave po 96. členu tega zakona;

22. voznik, ki vozi v cestnem prometu motorno vozilo, ki ni bilo tehnično pregledano (drugi odstavek 98. člena).

Za prekršek iz prvega odstavka tega člena se sme v primeru, če je storilec prekrška voznik motornega vozila ali kmetijskega traktorja in je bila s prekrškom povzročena neposredna nevarnost za drugega udeleženca v prometu ali prometna nezgoda, izreči varnostni ukrep odvzema vozniskega dovoljenja za čas od 30 dni do šestih mesecev.

126. člen

Z denarno kaznijo 100 dinarjev se kaznuje takoj na mestu za prekršek:

1. voznik, ki ravna v nasprotju z odredbo o prepovedi ali omejitvi prometa oziroma o omejitvi hitrosti (3. člen);

2. voznik, ki obrača vozilo na cesti v nasprotju s 9. členom tega zakona;

3. voznik, ki pri počasni vožnji ne ravna po 10. členu tega zakona;

4. voznik, ki vleče naloženo tovorno vozilo v nasprotju s 21. členom tega zakona;

5. voznik ali sprevoznik avtobusa, ki dovoli, da se v avtobusu, ki vozi v javnem linijskem prometu ali v prostem cestnem prometu vozi več oseb, kot ima vozilo vgrajenih sedežev (32. člen);

6. voznik motornega kolesa, kolesa z motorjem ali kolesa, ki prevaža osebe v nasprotju s 36. členom tega zakona.

Ce je bila s prekrškom iz prvega odstavka tega člena povzročena neposredna nevarnost za drugega udeleženca v prometu ali prometna nezgoda, se kaznuje storilec z denarno kaznijo od 200 do 1000 dinarjev ali z zaporom do dveh mesecev.

Za prekršek iz prvega odstavka tega člena, s katerim je bila povzročena neposredna nevarnost za drugega udeleženca v prometu ali prometna nezgoda, se sme vozniku izreči varnostni ukrep odvzema vozniskega dovoljenja oziroma dovoljenja za vožnjo kmetijskega traktorja za čas od 30 dni do šest mesecev.

127. člen

Z denarno kaznijo 50 dinarjev se kaznuje takoj na mestu za prekršek:

1. kolesar ali voznik kolesa z motorjem, ki pri vožnji po kolesarski stezi preseže hitrost 30 km/h (12. člen);

2. voznik, ki parkira vozilo v nasprotju s 14. in 16. členom tega zakona;

3. zdravstveni delavec ali invalidna oseba, ki ustavi ali parkira vozilo v nasprotju s 19. členom tega zakona;

4. voznik motornega kolesa, kolesa z motorjem ali kolesa, ki vozi v cestnem prometu prikolico v nasprotju s 28. členom tega zakona;

5. voznik kolesa, kolesa z motorjem ali motornega kolesa, ki prevaža predmete v nasprotju s 29. členom tega zakona;

6. voznik tovornega motornega vozila, na katerem niso dobro pritrjene verige, vrvi in druga sredstva za pritrjevanje tovora (četrti odstavek 37. člena);

7. voznik motornega vozila, ki med vožnjo nima pri sebi potrdila o obveznem zavarovanju (44. člen);

8. voznik inštruktor, ki med poučevanjem kandidata za voznika motornega vozila v praktični vožnji po cesti nima pri sebi vozniskega dovoljenja in dovoljenja za voznika inštruktorja ali pa ga ne pokaže na zahtevo pooblaščenega uradne osebe (drugi odstavek 71. člena);

9. voznik kmetijskega traktorja, delovnega stroja, motokultivatorja ali kolesa z motorjem, ki med vožnjo po cesti nima pri sebi dovoljenja za vožnjo kmetijskega traktorja oziroma potrdila o znanju predpisov o varnosti cestnega prometa, ali ga ne pokaže na zahtevo pooblaščenega uradne osebe (80. člen);

10. voznik kmetijskega traktorja, ki v cestnem prometu nima pri sebi prometnega dovoljenja za kmetijski traktor (97. člen).

Ce je bila s prekrškom iz prvega odstavka tega člena povzročena neposredna nevarnost za drugega udeleženca v prometu ali prometna nezgoda, se sme izreči vozniku tudi varnostni ukrep odvzema vozniskega dovoljenja oziroma dovoljenja za vožnjo kmetijskega traktorja za čas od 30 dni do treh mesecev.

Sicer pa priporočamo vsem zaposlenim, ki jim varnost v prometu pomeni tudi varnost njih samih in njihovih bližnjih, da si zakon ogledajo v celoti (Ur. list SRS št. 24., 20. 4. 1975).

Iz moderne slovenske literature

V zadnji številki našega glasila smo vam, dragi bralci, obljubili, da bomo odlesj objavljali kratke odlomke iz del slovenskih pisateljev in pesnikov. Naša tovarniška knjižnica hrani kar lepo število leposlovnih knjig, ki pa si jih zaposleni v »Dekorativni« vse premalo izposojajo. Prav zategadel smo se odločili, da bomo objavljali odlomke iz literarnih del, ki so na razpolago v tej knjižnici. Upamo, da bo začelo večje število naših delavcev posegati po teh knjigah, saj ne gre le za spoznavanje slovenske literature, ampak tudi za umetniške užitke in sprostitvev po delu. Za začetek vam predstavljamo roman Bena Zupanciča

PLAT ZVONA

(Pisatelj Beno Zupancič se je rodil leta 1925. v Sisku, obiskoval je gimnazijo v Ljubljani. Med okupacijo je prekinil šolanje in se pridružil ilegalnemu delu v OF. Bil je zaprt in interniran v italijanskih taboriščih. Po vojni je dokončal slavistiko na ljubljanski filozofski fakulteti, bil urednik, opravljal vrsto družbeno-političnih dolžnosti, ki jih poleg umetniškega ustvarjanja opravlja še danes).

I

Ko je bil še deček, ga je oče vzel v naročje, mu od blizu pogledal v oči in rekel:

»Iz tebe ne bo nikoli kaj prida moški. Preveč si podoben materi. Tak si kot kakšna deklica. Kri imaš podobno mleku, oči spominčam. To ni za moške. V mojih mladih letih, nekoč ti povem, so bile vse fantovske stvari krvave. Življenje se je spridilo. Ljudje so se popozili. Mehkužnost je postala pravilo. Mahneš človeka po zobeh, niti na misel mu ne pride več, da bi ti pošteno vrnil, ampak ena, dve tri, že hiti k odvetniku ali na sodišče in terja, naj te spravijo za rešetke. Tvoja mati je seveda angel, samo da se človek angeltva hudičevu hitro naveliča. Lepe oči, lepi lasje, sladke prsi, lepe noge, mili glas, o moj bog, kam smo prišli mi, ki smo s svojo zanikrnostjo in korajžo pripravili v obup vsakogar, ki je kdaj teptal ubogo slovensko zemljo. Sploh si ne moreš predstavljati, kako divje smo lokali rum in zasmehovali sovražnike cesarja na soški fronti. Mi smo prepevali bobneče carske pesmi, oni pa ljubezenske. Tam sem slišal peti fante z one strani fronte:

Teresina, mia bella,
tu m'bai abandona!

Seveda se je kot zmeraj v zgodovini izkazalo, da nas vlečejo vse skupaj za nos, ampak rum je pri nas svoje opravil. Vsi smo dobili železne medalje, ulite iz obrabljenih železniških tračnic ali razbitih zvonov. Z njimi smo se šopirili po kraških vaseh, kadar so nas poslali v zaledje, da si malo spočijemo, in spali z ženskami, ki so imele može na fronti. Bili smo neusmiljeni in domišljivi in potem smo morali vedno znova premagovati strah pred fronto. Napili smo se ruma in napeli norih pesmi, preden smo znova legli za okope in se pripravljali na smrt. Sicer ti vsega tega še ne moreš razumeti, ampak se boš že še spomnil name, ko nastopi čas, ko te življenje pograbi za vrat in ti ne pusti ne dihati ne mi-

sliti. Vidim, igraš se s punčkami in zajčki, namesto da bi si izrezljal sabljo in jo potisnil sosedovi čeči v trebuh. Sram te bo di!

Deček je strmel in poslušal. Oče se mu je zdel orjak. Bril se je samo za praznike, močne koščene roke je imel poraščene z dolgimi črnimi kocinami. Glas je imel bobneč, vendar je bilo v njem zmeraj za odtenek posmehljivega. Pred njim nisi nikoli vedel, ali si krop ali voda. Rad je kokodakal, lajal, žvižgal, cvrčal ali kako drugače oponašal živali. Obraz se mu je neprestano spreminjal — dečku se je zdelo, kot da bi se na njem venomer menjavali senca in svetloba. Silno rad se je smejal — pravzaprav se je smejalo vse v njem in na njem in trdil je, da je to človeško, zakaj angeli in živali se sploh nikoli ne smejejo, če pa to kdaj počnejo, mi tega ne moremo vedeti, ker delajo to prav gotovo na svoj angelski in živalski način. Trdil je, da pomeni smeh olajšanje, zakaj človek in svet sta navsezadnje le precej smešna, in samo nekaj mesecev mine, da to spozna celo novorojenček in se prvikrat nasmehe.

Rad je imel vojaške in galske šale, rad je posnemal ljudi in dogodke, užival je, če se mu je posnemanje posrečilo. Pisal je lepo, skoroda lepopisno, in sploh je bil pri delu sila natančen — ne glede na to, ali je popravljaj ključavnico, uro, voz ali violino. Kadar ga je kaj zarsbelo na hrbtu, se je popraskal kar ob vratne podboje, zato so bili pri njih zmeraj razmajani. Po enkrat na teden je zjutraj zavihal nos in preroško izjavil: »Danes bo prav gotovo petek. Lucija kuha polenovko.« Kadar mu ni šlo kaj izpod rok, je strahovito preklinjal in se jezil in mama je vsakokrat rada ponovila, da je njen mož po naravi nestrpnega značaja. On ni seveda tega priznal — tisto kar je na svetu narobe, da ni v njem, ampak zunaj njega.

Strinjal se je z Radičem, ki je trdil, da smo Slovenci imeli zmeraj imenitne pesnike in pripovednike, nikoli pa dobrih politikov. V vino si je zmeraj zmel vejico suhega ali svežega pelina in rekel, da je to izvrsten pripomoček zoper manjvrednostne občutke pripadnika malega naroda, ki je lahko velik tudi v svoji neizmerni majhnosti. V kavo si je vlivljal slivovko, če jo je le imel, in rad je poslušal godbo na pihala. Včasih se je zdelo, da se je v gostilni spril ali stepel iz gole objestnosti, iz preobilja moči, iz samega veselja nasprotovati, iz trdnega prepričanja, da so ljudje naokoli večidel zaspana golazen, ki jo je treba kdaj pa kdaj vsaj malo vznemiriti. Njihova zanikrnost poganja namreč iz lenobe in nemoči kot plevel iz jalove zemlje.

Obveščamo ljubitelje dobre knjige, da ima naša tovarniška knjižnica spet na razpolago nekaj novoprispelih knjig:

W. Colins — Ženska v belem (2 dela), P. S. Buck — Meščan, Jacka Londona 5 del, Sienkiewiczza Z ognjem in mečem ... ter še kaj. Pridite in izberite!

Sejem »Moda 76« na GR

V soboto, 17. januarja, je bila ob 11. svečana otvoritev 21. sejma mode na GR v Ljubljani.

Na tem sejmu razstavlja letos čez 210 razstavljalcev — proizvajalcev tekstila, galanterije in konfekcije iz vse države. Najštevilnejši so razstavljalci meterskega blaga za oblačenje, tem pa sledijo proizvajalci konfekcije.

Dekorativna se je na tem sejmu predstavila poslovnim ljudem in občinstvu tudi z nekaterimi novejšimi artikli na lično prirejenem razstavnem prostorčku. Za kolekcijo ročnih tkanin smo PREJELI NAJVIŠJE PRIZNANJE TE PRIREDITVE — LJUBLJANSKEGA ZMAJA, kar je prav gotovo spet lepo priznanje in spodbuda za naša proizvodna in oblikovna prizadevanja.

VARSTVO PRI DELU

Kako varno smo delali v letu 1975

Na začetku novega leta, ko delamo bilanco o rezultatih našega dela v preteklem letu, moramo oceniti in povedati, s kakšno stopnjo varnosti smo dosegali te uspehe.

Po podatkih in raziskavah je 1264 delavcev naše OD izdelalo 4,5 milijonov metrov dekorativnih tkanin in ob tem je 80 delavcev utrpelo telesne poškodbe; od teh se je 58 delavcev poškodovalo na delovnem mestu, v delovnem času, pri opravljanju rednega dela ter 22 na poti od doma na delo ali z dela do doma.

Posledica teh poškodb, poleg drugih, ki jih ob tej priliki ne bomo omenjali, je za OD izguba 1037 delovnih dni — oziroma, 1037 delovnih dni — oziroma, če k temu prištejemo izgubo delovnega časa zaradi poškodb iz leta 1974, ki so imele svoje posledice (bolniške izostanke) v letu 1975, se izguba poveča na 1848 delovnih dni. Težko je oceniti direktne in indirektne stroške, ki so jih te poškodbe povzročile DO, toda izgubljenih 1848 delovnih dni lahko primerjamo s prenehanjem dela celotne tovarne za en dan in pol.

Primerjalni faktorji stanja varstva pri delu — tj. pogostnost poškodb (6,3) in njihova resnost (13) v letu 1975, nam v primerjavi z pogostnostjo (9,4) in resnostjo (11,3) iz leta 1974 kažejo 33% upadanje pogostnosti poškodb in 1,15% porast resnosti,

kar nedvomno priča o izboljšanju stanja varstva pri delu. Zlasti je to pomembno, če upoštevamo, da relativno visoki resnosti poškodb močno prispeva visoka resnost poškodb na poti na delo in z dela, ki znaša sama zase 18,9 dni (na poškodbi) za razliko od resnosti poškodb na delovnem mestu še v delovnem času, ki znaša 10,7.

Kljub očitnemu izboljšanju stanja varstva pri delu v letu 1975, v primerjavi z letom 1974, se moramo zavedati, da nas v nastopajočem obdobju čakajo še večje naloge in odgovornosti v izvajanju in pospeševanju varstva pri delu v naši tovarni. Kajti vzroki nesreč, ki so se pripetile kot so: nepazljivosti (37), po krivici drugih oseb (5), nepripravljenost delovni postopek (4), uporaba osebnih zaščitnih sredstev (4), pomankljivo vzdrževanje (2), pomankljivi zaščitni ukrepi (1) in podobno, ob uporabi naravnih delovnih priprav in naprav, transportnih sredstev, različnih delovnih postopkov ter požarne in druge nevarnosti, nas opozarjajo, da podcenjevanje potencialnih nevarnosti ali opustitev ustreznih varstvenih ukrepov in normativov lahko vsak trenutek nepričakovano povzročajo hude posamezne ali kolektivne nesreče pri delu — s tem pa tudi neposredno škodo podjetju in družbi.

Vasilije Petronjevič

ZAHVALE

Iskreno se zahvaljujem sindikatu in vodstvu Tovarne dekorativnih tkanin za darovani venec na grob moje mame, kakor tudi vsem, ki ste mi izrekli sožalje ob tej izgubi, kajti s tem so mi bili vsaj malo olajšani težki trenutki.

Pišljar Karel

Iskreno se zahvaljujem delovni skupnosti pripravljalnice za podarjen venec, spremstvu na zadnji poti in izrečeno sožalje ob smrti mojega očeta.

Golob Andrej

Najlepše se zahvaljujem kolektivu »Dekorativne« za izrečeno sožalje ob smrti moje drage mame. Najlepša hvala tudi za denar, ki sem ga prejela od kolektiva namesto venca.

Reher Marija

Zahvaljujem se vsem, ki so mi kakorkoli pomagali za časa očetove bolezni ter mi ob njegovi smrti izrekli sožalje, darovali cvetje in ga spremili na njegovi zadnji poti.

Malči Škrbina

PORTRET MESECA

Tovarišica Silva Štalc

Sestali sva se ravno, ko je začel močno naletavati sneg. Tovarišica Silva je dobesedno prišla v mojo pisarno in mi že v prvi minuti povedala, da ima prav malo časa, ker jo vse delo čaka.

V tovarno je prišla kot osemnajstletno dekle. Takrat je bila doma na Pržanu in ji je bila tovarna zelo blizu.

Še kot majhna deklica je nosila »južino« stricu in teti v bombažno tkalnico Hribernik na Brod in nikoli več ni mogla pozabiti tistega skrivnostnega ropotanja strojev. Ko je odrasla, je nihče več ni mogel pregovoriti, da bi šla delati kam drugam kot v tovarno in pravi, da ji bo, ko bo odhajala v pokoj — sicer dolgčas po sodelavcih, najbolj pa ji bo manjkal prijeten šum strojev.

Tovarišica Silva stanuje v tovarniškem najemniškem stanovanju. Pravi, da ji je čisto lepo, da pa so zadnje čase malo preveč na tesnem, saj ima doma že tudi mlado hčerkinjo družino.

V tovarni se je Silva udeleževala, kjer je le bilo mogoče. Ta-

koj po vojni je sodelovala v ženskem pevskem zboru (ta je deloval nekaj let), kmalu zatem so se delavke zbrale v tamburaški zborček. Igrale so na proslavah, med odmori iger in na izletih.

Tako živo in zanimivo mi je pripovedovala tovarišica Silva Štalc, da je bilo iz vsake nje besede in iz vsakega spomina razbrati njen veder in smel značaj, izreden čut za skupnost in privrženost kolektivu. Posebno to zadnje je izžarevalo iz njene pripovedovanja.

Naj na koncu še omenim, da dela tovarišica Štalceva že trideset let v Dekorativni, da dela večino tega časa v treh izmenah, da je aktivno družbeno delovala, bila članica DS in drugih samoupravnih organov, da je bila v prvih letih po vojni brigadirka in udarnik na progi Šamac—Sarajevo in še bi lahko naštevati.

Pa naj zaključimo današnji portret s Silvinimi pozdravi vsem upokojenim sodelavcem in sodelavkam, s katerimi je prebivala v Dekorativni toliko prijetnih delovnih let.

PRI NAS JE BIL DEDEK MRAZ

Dedek Mraz je obiskal otroke delavcev Dekorativne kar v dvorani nad jedilnico.

Otroci so bili veseli, gneča pa je bila tudi precejšnja, saj so dedka Mraza na vsak način hoteli od blizu videti tudi očki in mamice.

PISMO VOJAKA

Dragi tovariši!

Iz Niša, kjer služim vojaški rok, vam pošiljam lepe pozdrave, predvsem pa želim mnogo uspehov v novem letu celotnemu kolektivu TDT, še prav posebno pa sodelavcem iz oddelka barvane preje.

Prosim vas, če bi mi redno pošiljali glasilo »Dekorativne«, da bi tudi tukaj lahko vsaj delno spremljal dogajanja v kolektivu.

Tovariško vas pozdravlja

Bojan Černe

V. P. 4796/3 18000 NIŠ

Osnovni organizaciji sindikata Dekorativne se zahvaljujem, da mi je z enkratnim denarnim zneskom priskočila na pomoč, ko sem v novembru v tovarni izgubil kuverto z osebnim dohodkom.

Stane Vrbančič

Še o prometu

Tudi v letošnjem letu bo svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu SR Slovenije zaradi velikega števila prometnih nesreč pri nas — organiziral oz. nadaljeval z akcijo »Varstvo človeka v prometu«. Gre v prvi vrsti za zavarovanje oz. večjo varnost udeležencev v cestnem prometu.

Glavni smoter je propagirati varovalna sredstva, kar smo lahko videli že v eni od TV oddaj o varnosti v prometu. Poudarek akcije je na uporabi varovalnih oblačil za pešce, uporabi svetlobnoodsevnihih znakov in posebnih pripomočkov za šolarje, starejše občane, zaposlene na cesti, kolesarje, za vprežna vozila, mopede in sploh vsa motorna vozila.

Izvajalci akcije »Varstvo človeka v prometu« po občinah bodo organi za preventivo in vzgojo v cestnem prometu ob sodelovanju z drugimi občinskimi organizacijami.

B. Ž. J.

Naši gasilci

10. 1. 1976 so imeli naši gasilci v tovarniški jedilnici redni letni občni zbor.

Najprej so si sledila poročila o delu IGD Dekorativne v letu 1975.

Na tem občnem zboru so gasilci obravnavali tudi nekatere pomanjkljivosti v zvezi z ročnimi gasilskimi aparati; te so tesno povezane s samo disciplino posameznih delavcev na delovnih mestih. Tudi kajenje na nedovoljenih mestih še ni ponehalo, čeprav gasilci ugotavljajo, da je tudi teh kršilcev že mnogo manj.

Gasilci so na svojem zboru sklenili, naj tudi vodilni delavci po posameznih oddelkih bolj odločno opozarjajo in ukrepajo proti tistim zaposlenim, ki se ne držijo požarno-varnostnih pravil.

Na občnem zboru so bile izvedene tajne volitve za nov upravni in nadzorni odbor. Člani novega upravnega odbora so:

1. Grum Janez
2. Grmovšek Alojz
3. Hriberšek Franc
4. Kogovšek Alojz
5. Kavčič Iztok
6. Mrak Alojz
7. Bečan Vinko
8. Župan Jože
9. Igljučar Stane
10. Krvina Anton
11. Uhan Leon
12. Kristan Franc
13. Merkun Janez

Člani nadzornega odbora pa so naslednji:

1. Modic Bogo
2. Gaberšek Jože
3. Skrbinšek Jože

Volilno komisijo so sestavljali Bratina Vikica, Klančar Marinka in Valjavec Janez.

**SODELUJTE
V SVOJEM
GLASILU...**

ŠPORT

Kegljanje

Zadnje decembrsko soboto je bilo na kegljišču Ilirije v zgornji Šiški tekmovanje v kegljanju za prvenstvo naše tovarne.

Moški so tekmovali na 100 lučaje (32 udeležencev), ženske pa so tekmovali na 50 lučaje (9 udeleženk).

Rezultati: moški — 1. Pečaver Marjan (390 kegljev), 2. Tomažič Janez (383 kegljev), 3. Igljučar Stane (379 kegljev), 4. Jeršin Jože (373 kegljev), 5. Bertonec Peter (372 kegljev)...

ženske — 1. Krasnik Olga (164 kegljev), 2.—3. mesto Kalin Rezka in Kristanc Marinka (160 kegljev)...

V kratkem se bodo naši kegljači udeležili mestnega sindikalnega kegljaškega prvenstva in upamo, da bodo pred tem pridno vadili.

Šah

V počastitev 22. decembra, dneva JLA in še enega uspešno zaključenega delovnega leta DO Dekorativne, je šahovska sekcija zadnje dni decembra 1975. leta organizirala brzopotezni šahovski turnir. Navzlic relativno skromni udeležbi na turnirju, se je vnel boj šahovskih strategov in borcev. »Vojna« z nasprotnikom in časom — za šahovsko »biti ali ne biti« je gorela do zadnjega kola in do zadnje poteze. Sele nato so se lahko »generalni leseni armadi« postavili v vrsto po svojem šahovskem znanju, spretnosti in uspešnosti. Na koncu turnirja so prejeli udeleženci — kot na vsakem resnem šahovskemu tekmovanju — priznanja ter zelo okusne in praktične nagrade (okrasne blazine...)

Sedaj, ko na črno-belih poljih vlada premirje, verjamemo, da marsikdo izpopolnjuje svoje šahovsko znanje, da bi na naslednjem turnirju s svojo udeležbo obogatil delo naše sekcije ter na ta način popestril športno življenje v tovarni.

Rezultati tekmovanja: 1. Petronijevič, 2. Gajič Branko, 3. Lakner Stane, 4. Šečeri Hođa, 5. Resnik Emil, 6. Prezelj Ivanka.

Vasilije Petronijevič

NAGRAJENCI NOVOLETNE KRIŽANKE

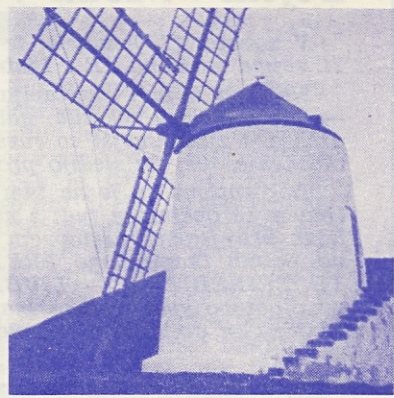
Najprej smo dolžni vsem reševalcem pojasnilo: v samo stavo križanke sta se vrinili dve napaki, zaradi česar so bile tudi vaše rešitve različne.

Da bi bili pravični do vseh, ki ste nam poslali svoje rešitve, smo nagrade žrebali med vsemi prispelimi rešitvami. Le prvo nagrado je prejel dobitnik mimo žrebanja, saj je edini pravilno zapisal ime angleškega strokovnjaka za prehrano (ORR).

Ali veste?

V decembrski številki našega glasila je bila objavljena fotografija krstilnice v šibeniški katedrali.

Danes pa nekaj iz svetovne literature. Na fotografiji vidite mlin na veter. V prvem pravem evropskem romanu ima glavni junak opravka z mlinom na veter. O tem dobrem človeku »za vse čase« so pisali pesniki, pisatelji in komponirali glasbo komponisti. Kako je naslov romana in obnem ime glavnega junaka?

DROBNARIJE

HITRO IN ORIGINALNO

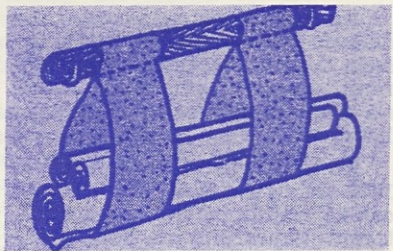
V nekaterih od naših delikates lahko kupite t.i. mozaične kruhove rezine. Lahko pa tak kruh zelo preprosto pripravite tudi doma. Kupite štruco mlečnega oz. oljnatega kruha, mu odrežete krajce in izdolbite sredičo. Nato praznino v skorji zapolnite s poljubno izbranimi delikatesami: sardelnim maslom, koščki salame, celimi trdo kuhanimi jajci, narezanimi kumaricami, pašteto... Rezine narezane iz te štruce kruha bodo lepo pisane, okusne — predvsem pa — hitro pripravljene.

NAREDI SI SAM

Tudi tisti, ki nimate prav nobenega smisla za praktična dela pri hiši, se lahko lotite izdelave te dekorativne »mavhe« za shranjevanje revij in časopisov. Potrebujete le debelejšo okroglo palico (lahko tudi del ročaja stare metle...) dva trakova bla-

ga, ki ju zašijete tesno ob palico in — nazadnje — dva kavlija za na steno, na katero boste obesili svoj izdelek.

Življenjske modzosti

Samo eno orožje je hujše od obrekovanja: resnica.

(Talleyrand)

Ponosni človek zahteva od sebe nekaj izrednega, oholi si pa to pripisuje.

(Maril v. Ebner-Escheubach)

Kdor malo ve, pove mnogokrat isto.

D. A.

Besede brez misli so jadra brez vetra.

C. R.

Vse velike iznajdbe so delo ljudi, pri katerih je čustvo prehitelo razum.

C. H. P.

Človek potrebuje spodbude. Brez njih propade, razdvojen s sabo in svetom.

C. H.

Če nekemu napraviš veselje, si zaradi tega lahko tako vesel, da bi se mu najraje zahvalil.

(Henry de Montherlant)

Če ne misliš na bodočnost, je tudi ne moreš imeti.

(John Galsworthy)

Delo ti ne bo ušlo med tem, ko kažeš otroku mavrico, mavrica pa ne bo čakala, da delo končaš.

P. C.